

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

284

Vragen van het lid **Van Laar** (PvdA) aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *de uitbuiting van Indiase arbeiders door Nederlandse kledingbedrijven* (ingezonden 3 oktober 2016).

Antwoord van Minister **Ploumen** (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) (ontvangen 26 oktober 2016).

Vraag 1 en 2

Bent u bekend met de conclusies in het onderzoeksrapport «Uitgekleed-Aangekleed: Nederlandse merken, hoge werkdruk en lage lonen in Indiase kledingfabrieken» van de Schone Kleren Campagne en Landelijke India Werkgroep?¹ Wat is uw reactie hierop? Kunt u bevestigen dat de genoemde bedrijven in de onderzoeksperiode kleding lieten produceren in de regio die onderzocht is?

Hoe kijkt u aan tegen de reactie van de bedrijven, zoals opgenomen in het rapport, die erg algemeen en nietszeggend zijn? Hoe verhouden deze zich tot het onlangs gesloten convenant voor Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (IMVO) in de textielsector², waarin is overeengekomen dat bedrijven duurzame kleding gaan verkopen? Neemt u afstand van bedrijven die kleding laten produceren in fabrieken waar kledingarbeiders worden uitgebuit? Zo ja, op welke manier?

Antwoord 1 en 2

Het rapport geeft een schrijnend beeld van het dagelijks leven van de textielarbeiders in India: lage lonen, extreem lange werktijden, discriminatie van vrouwen. De situatie is onacceptabel en moet verbeteren. Het rapport doet daar suggesties voor.

Het kabinet constateert dat de genoemde tien Nederlandse merken allen gebruik gemaakt hebben van de mogelijkheid op het onderzoek te reageren, maar gehinderd werden door het feit dat de namen van de onderzochte fabrieken niet benoemd zijn. Hoewel de beweegreden van Schone Kleren Campagne hiervoor, respectabel is (bescherming van de geïnterviewde werknemers), is het kabinet van mening dat Schone Kleren Campagne de namen van de fabrieken beter wel in vertrouwen aan de Nederlandse

¹ Indianet, Uitgekleed-Aangekleed, 27 september 2016, <http://www.indianet.nl/pdf/Uitgekleed-Aangekleed.pdf>

² SER, Convenant Duurzame Kleding en Textiel, 9 maart 2016, https://www.ser.nl/~media/files/internet/publicaties/overige/2010_2019/2016/convenant-duurzame-kleding-textiel.ashx

kledingbedrijven had kunnen melden. Alleen dan kunnen bedrijven actie ondernemen gericht op verbeteringen bij de betreffende fabrieken. Het kabinet wil de discussie over het rapport «Uitgekleed-Aangekleed» voeren in het kader van het in juli afgesloten IMVO-convenant voor de kleding- en textielsector. De kledingbedrijven die deelnemen aan het convenant hebben zich verplicht de misstanden in kaart te brengen, daarover te rapporteren en samen met vakbonden en ngo's aan oplossingen te werken. Sommige kledingbedrijven hebben hun keten grotendeels op orde, anderen staan nog aan het begin van dit proces. De aan het convenant deelnemende bedrijven moeten binnen een jaar hun *due diligence* uitvoeren en een plan van aanpak maken. Het rapport zal via het convenant aanbevolen worden bij de bedrijven ten behoeve van hun *due diligence* onderzoek. Ook bedrijven die inkopen in India en nog geen partij zijn bij het convenant, doen er goed aan kennis te nemen van het onderzoek van Schone Kleren Campagne en te bezien hoe zij aan verbeteringen kunnen bijdragen. Het kabinet zal hen attenderen op het rapport en hen verzoeken de aanbevelingen ter harte te nemen.

Vraag 3

Lenen de bevindingen van dit onderzoeksrapport omtrent de schendingen van arbeidsomstandigheden, arbeidsvoorwaarden en het niet betalen van minimumlonen zich in uw ogen voor een klacht bij de geschillencommissie van het recent afgesloten textielconvenant? Is het u bekend dat informatie over de precieze locatie van fabrieken vaak niet met bedrijven gedeeld wordt, om werknemers te beschermen tegen represailles en om ervoor te zorgen dat betrokken bedrijven gepaste zorgvuldigheid betrachten in al hun productielocaties, niet alleen in degenen die genoemd worden in een rapport? Hoe kan een balans gevonden worden tussen het overleggen van informatie over fabriekslocaties en dergelijke aan betrokken bedrijven of de geschillencommissie en de bescherming van betrokken werknemers?

Antwoord 3

Als Schone Kleren Campagne meent dat de genoemde Nederlandse convenantpartijen zich onvoldoende kwijten van hun verplichting tot *due diligence*, kan de organisatie een klacht indienen bij de klachten- en geschillencommissie van het textielconvenant. In het convenant is afgesproken dat de deelnemende bedrijven vanaf het eerste jaar aan het secretariaat van het convenant informatie aanleveren over de landen waarin zij produceren en per land welke productielocaties en productieprocessen het betreft. Deze informatie zal door het secretariaat onder andere worden gebruikt om een lijst met leveranciers van de deelnemende bedrijven te publiceren. Het doel hiervan is om meer transparantie te creëren. Als er misstanden worden aangetroffen in bepaalde fabrieken, kan Schone Kleren Campagne aan de hand van de publieke lijst met leveranciers nagaan of kledingbedrijven onder het Nederlandse convenant bij deze fabrieken inkopen. Zo ja, dan kan Schone Kleren Campagne via het secretariaat van het convenant in contact treden met deze kledingbedrijven. Deze werkwijze biedt tevens bescherming aan de werknemers.

Vraag 4

Hoe kijkt u aan tegen de relatie tussen enkele betrokken bedrijven en het Business Social Compliance Initiative (BSCI) keurmerk dat zij hebben en de onderzoeksresultaten van het rapport? Gaat u het BSCI-keurmerk hier op aanspreken?

Antwoord 4

Het is aan de bedrijven die gebruik maken van het *Business Social Compliance Initiative* om de werkwijze en de resultaten van dit keurmerk te beoordelen. Gezien het hoge percentage werknemers dat volgens het onderzoek het minimumloon niet ontvangt, is er reden voor de betreffende bedrijven gezamenlijk het gesprek hierover aan te gaan met het *Business Social Compliance Initiative*. Hoewel de Nederlandse overheid geen partij is bij dit *compliance* initiatief, moedigt het kabinet een dergelijk gesprek aan en is bereid dit te faciliteren.

Vraag 5

Kunt u toelichten wat de rol van India was tijdens de door onder andere Nederland georganiseerde Regional Asian Living Wage Conference in Pakistan (mei 2016)³?

Antwoord 5

Vanuit India was er vooral belangstelling van ngo's, vakbonden en onderzoeksinstellingen voor de leefbaar loon conferentie in Pakistan. Helaas traden er problemen op bij de verstrekking van Pakistaanse visa aan Indiase belangstellenden, waardoor deelname uit India uiteindelijk beperkt bleef. India is wel één van de landen waarmee in vervolgvragen rond leefbaar loon de dialoog gezocht zal worden in het kader van het strategisch partnerschap met *Fair Wear Foundation*.

Vraag 6

Kunt u toelichten of de Internationale Arbeidsorganisatie (Engelstalige afgekort tot ILO) betrokken is bij het door de Indiase overheid toezien op uitbetaling van het minimumloon in Zuid-India? Welke mogelijkheden ziet u om de rol van de lokale danwel nationale Indiase overheid te versterken bij het streven naar eerlijk werk in India? Welke verantwoordelijkheid hebben Nederlandse bedrijven, als zij in India kleding laten produceren?

Antwoord 6

India valt, net als iedere lidstaat, onder het toezichtmechanisme van de Internationale Arbeidsorganisatie. Dit betekent dat Indiase vakbonden een klacht tegen hun overheid kunnen indienen bij deze organisatie. Daarnaast ondersteunt het kantoor van de Internationale Arbeidsorganisatie in India de overheid bij de uitvoering van de *Decent Work* agenda. Het kabinet wil samen met *Fair Wear Foundation* de mogelijkheden bespreken voor nauwere samenwerking met de Internationale Arbeidsorganisatie in India. Met de Nederlandse bedrijven, die deelnemen aan het textielconvenant, wordt besproken of zij zich hierbij aansluiten. De Nederlandse ambassade in India zal een agenderende en verbindende rol spelen. Op grond van de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen zijn kledingbedrijven verantwoordelijk voor naleving van de lokale wetgeving. Uitbetaling van het wettelijk minimumloon valt hieronder. Naleving is echter ook een verantwoordelijkheid van de Indiase overheid.

³ Kamerstuk 32 735, nr. 153